

Vārkavas laukos ar plānošanu un optimismu

● Pusotrs tūkstotis tomātu dēstu siltumnīcā iestādīti apmēram pirms divām nedēļām. Tie nodrošinās stabilus ienākumus «tukšajā» laikā — no jūlija līdz pat novembrim, pārliecināta saimniece Aija.

Aiju un Mindaugu Bitīnas nevar pieskaitīt tradicionālajiem zemniekiem, kam lauksaimniecība ir pamats un galvenais iztikas avots. Aijas pamatdarbs ir Vārkavas pagasta padomē, savukārt Mindaugs ir pagasta padomes deputāts, jau trešo gadu Vārkavas pamatskolā māca pušiem mājturību un vada velo moto pulciņu. Bitīnas ir arī zemnieki, viņu profils — cūkkopība un tomātu audzēšana plēves seguma siltumnīcā.

Dara tik, cik var izdarīt

Abi ir agronomi, beiguši Jelgavas lauksaimniecības universitāti, Aija šogad absolvēs Latvijas Universitātes maģistratūru reģionu plānošanas specialitātē. Saimniekot Bitīnas sākušas kā daudzi deviņdesmitajos gados — ar tulpēm, tagad lielajā plēves mājā aug 1500 tomātu stādu. Aija saka, ka tas nav daudz, bet ir pietiekami. Paplašinot saimniecību, pašu spēkiem kvalitatīvi aprūpēt augus nebūtu iespējams.

Aija stāsta, ka bez palīgiem viņu saimniecībā, kur abi strādā algotu darbu, neiztik. — Vienā mājā kopā dzīvojam četras paaudzes — mani vecvecāki, vecāki, mēs paši un dēls Edijs, kurš mācās 1. klasē. Katrai paaudzei ir savi

pienākumi, piemēram, govīs ir pilnīgi manas mammas ziņā. Sezonas un steidzamākos darbos talkā ņemam algotus strādniekus, taču mums ir arī lieliska draugu ģimene Līvānos, kas nedēļas nogalēs brauc palīgā, — stāsta Aija.

Darbs, ko Aija nevienam neuztic

Un tā ir tomātu piķēšana. Šis smalkais un piņķerīgais darbs daudziem nepatīk, bet Aijai tas iet no rokām. — Esmu piķēšanas fane, — Aija smejas un piebilst, ka nekas briesmīgs tas neesot, darbs paveicams divu dienu laikā. Siltumnīcās dēstus izstāda, vadoties pēc laika apstākļiem, šogad lielā stādīšana bijusi 19. maijā. Pērn gadā neizdevās stādījumu pasargāt no salnām, un jaunie tomāti aizgāja bojā. Nācās stādīt par jaunu.

Siltumnīcā augsni maina ik pēc pieciem gadiem. Taisnības labad gan jāteic, ka augsne paliek kur bijusi, uz citu vietu pārvietota tiek siltumnīca. Redzot, cik tā milzīga, kļūst skaidrs, ka izvest augsni un apmainīt pret svaigu ir ļoti sarežģīti. Mindaugs stāsta, ka šogad izmēģinājuši firmas «Fedaks» jauno plēvi, kas īpaša ar to, ka tā nepil. Kondensāta pilieni notiek gar siltumnīcas sienām un nepil

● Ja nestrādātu valsts darbu, noteikti meklētu iespēju paplašināt saimniecību, domā Aija un Mindaugs Bitīnas. Šobrīd algotais darbs ir kā pārmaiņa, kas neļauj ieslīgt lauku darbu vienmuļībā. Foto: M. Rukosujevs

virsu tomātiem. Tas ir ļoti būtiski, jo mitrums uz augu lapām veicina dažādu slimību attīstību. Simts metri šīs plēves saimniekiem izmaksājuši 88 latus.

Audzē vienas šķirnes tomātus

Savulaik audzējuši dažādas tomātu šķirnes, taču gadu gaitā nonākuši pie vienas. Sadržībā ar firmu «Dārza apgāds» atklāta tiešām laba tomātu šķirne 'Kristāls', ko audzē nu jau trešo gadu. Tās labākā īpašība ir vienāda lieluma, aptuveni 100 gramus smagi bumbuļi, kas izturīgi pret plaisāšanu. 'Kristāls' ražo līdz pat novembrim, pie tam, viss ķekars ienākas gandrīz vienlaikus.

Organisko mēslojumu sil-

tumnīcās liek tajos gados, kad maina augsni, tomēr pamatmēslojumam tiek izmantota «Kemiras» produkcija. Pamatmēslojums tomātiem tiek «iedots» stādot, papildmēslojums — ātri šķīstošā «Kemira» — 3 līdz 4 reizes veģetācijas perioda laikā.

Noietā tirgus — pie siltumnīcas durvīm

Ar bumbuļu realizāciju problēmu parasti nav, tos uzpērk vietējie tirgotāji. Ražu vāc noteiktās dienās, kā arī tad, kad ir pieprasījums, piemēram, kad veikalā beigušies tomāti. Vienā reizē novāc no 100 līdz 400 kilogramiem tomātu.

Turpinājums 8. lappusē.

Ja neesat abonējuši «Novadnieku», jūs to varat iegādāties Preiļos veikalā «Vektra-2» (Celtnieku ielā 2), IJ «Volkovs» pārtikas veikalā (Rēzeknes ielā 2), «Kadiķis» (Rēzeknes ielā 36), «Arka» (Daugavpils ielā 66), «Beta» (Brīvības ielā 2) un IJ «Vlad» veikalā (Pils ielā 10a).

ZIŅAS

Atzinīgi novērtē pulciņu audzēkņu veikumu

Līvānu kultūras centra mazajā zālē, sākot no 1. jūnija būs apskatāma Līvānu bērnu un jauniešu centra lietišķās mākslas pulciņu audzēkņu darbu izstāde. Tajā aplūkojami ādas, plastikas un klūdziņu izstrādājumi, tamborējumi, darinājumi no papīra un dabas materiāliem. Centra audzēkņu darbi atzinīgi novērtēti izstādē «Draudzīgais ceļojums», kad tie bija aplūkojami Rēzeknē, bet 3. jūnijā darbiņi ceļos uz izstādi Rīgā, kur vienkopus būs apskatāmi labākie darinājumi no visām Latvijas interešu izglītības iestādēm.

Trūkst naudas jaunas kapsētas ierīkošanai

Sakarā ar to, ka Preiļu novada domei nav 150 tūkstošu latu, kas nepieciešami jaunas kapsētas ierīkošanai, šogad apbedījumi vēl notiks līdzšinējās kapsētas teritorijā. Kā «Novadnieku» informēja novada domē, saimnieciski pārlūkojot kapsētu, var atrast pietiekami brīvas vietas, lai apbedījumus turpinātu vismaz divus gadus. Pa šo laiku varētu sākt priekšdarbus jaunās kapsētas ierīkošanai.

Jaunā kapsēta, kas atradīsies aiz apbraucamā ceļa, netiks ierīkota uzreiz. Darbi tiks sākti ar projektā paredzēto robežu nosprašanu dzīvzoga veidā. Par to rūpēsies pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» speciālisti. Otrs svarīgākais darbs, kas jau ir uzsākts, būs piebraucamā ceļa un neliela stāvlaukuma ierīkošana. Vēl līdz rudenim tiks līdzināta jaunās kapsētas teritorija, kā arī atzīmētas apbedījumu rindas un ceļi. Šie būs vienīgie darbi, kas jāizdara līdz gada beigām un ko dome var atļauties. Nākamajā gadā projekta īstenošana turpināsies, tad arī varēs notikt pirmie apbedījumi.

Saistošs seminārs piena lopkopjiem

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs 31. maijā pulksten 11.00 aicina zemniekus uz Rožkalnu pagastu, kur notiks demonstrējumu seminārs «Nelielas piensaimniecības rupjās lopbarības sagatavošanas modelis, izmantojot Latvijā izveidotas un saglabātas zālāju šķirnes». Semināra sākums Rožkalnu pagasta padomes ēkā, turpinājums zemnieku saimniecībā, kur būs iespēja praktiski iepazīties ar skābarības sagatavošanu maisos, izmantojot vakuuma atsūkšanas metodi. Interesēties Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojā pa tālruni 22391.

Apkopo mācību gadā paveikto

Preiļu 1. pamatskola kinoteātrī «Ezerzeme» rīkoja tradicionālo mācību gada rezultātu apkopšanu kopā ar svētku koncertu. Šāds pasākums notiek katru gadu maija pēdējās dienās. Direktors Aldis Adamovičs pateicās skolas pedagogiem, kuru audzēkņi guvuši labus sasniegumus mācībās, sportā, konkursos. Uzslavas saņēma arī centīgākie audzēkņi.

Pēc tam visi kopā noskatījās koncertu, ko bija sagatavojuši skolas deju kolektīvi Ilzes Brokas un Gaidas Ivanovas vadībā, Ilzes Rožinskas un Laimas Sondores vadītie kori, vokāli instrumentālais ansamblis, kas darbojas Arvīda Gžibovska vadībā, teātra pulciņš, kuru vada Ināra Urča.

Šajā pašā dienā skolā notika arī pēdējais zvans 9. klašu skolēniem. Direktors Aldis Adamovičs nolasiņa pavēli par skolēniem, kuriem atļauts kārtot gala eksāmenus par pamata izglītības iegūšanu.

Turcēnieši gatavojas Latgales mūzikas festivālam

2. jūnijā uz Latgales televīzijas mūzikas festivālu Rēzeknē dosies Līvānu novada Turku pagasta bērnu popgrupa «Mēs pašī», kas dziedās bērnu koncertā, un folkloras kopa «Turki», kas dziedās divas latgaliešu dziesmas, kā arī demonstrēs kāzu uzveduma fragmentu — apdziedāšanās dziesmas, pastāstīja kultūras darba organizētāja Turku pagastā Terēzija Rubene.

PAŠVALDĪBĀS

Saunas pagastā

■ **RĪKOS KONKURSU PAR SAKOPTĀKO SĒTU.** Saunas pagasta padomes sēdē apstiprināts nolikums par konkursa «Sakoptākā sēta pagastā» rīkošanu 2001. gadā. Konkurss notiks jūnijā un jūlijā. Vērtēšanas komisijas sastāvā iekļauti dažādu specialitāšu pārstāvji un padomes deputāti: Jānis Kozulis, Elza Elste, Antonija Pūdža, Inta Ivdre, Anita Sondore, Staņislavs Puduls, Emīlija Korkite.

■ **VAR PIETEIKT KANDIDĀTURAS VĒLĒŠANU KOMISIJAS SASTĀVAM.** Kā paredzēts likumdošanā, pašlaik ir jāizveido vēlēšanu komisijas nākošajām vēlēšanām. Saunas pagasta padomē pieņemts lēmums, ka pieteikumi par vēlēšanu komisijas locekļu kandidātiem tiks pieņemti līdz 15. jūnijam.

■ **IZMAIŅAS PAGASTA BUDŽETĀ.** Saunas pagasta padomes šī gada budžetā izdarītas izmaiņas. Tas papildinājies par 450 latiem, kas ieskaitīti no rajona padomes aizbildņa pienākumu veikšanas apmaksāšanai.

■ **PIEŠKIRTI LĪDZEKĻI IZLAIDUMAM UN BĒRNĪBAS SVĒTKIEM.** Pagasta padomes deputāti nolēmuši bērības svētku

rīkošanai piešķirt līdzekļus 200 latu apmērā. Par šo naudu paredzēts iegādāties dāvanas katram mazajam svētku dalībniekam, kā arī apmaksāt aktieru uzstāšanos. Bērības svētkos piedalīsies 14 mazuļi.

170 lati piešķirti Priekuļu un Salas pamatskolu 9. klases izlaidumam. Nauda paredzēta dāvanu iegādei un mūzikas apmaksāšanai.

■ **PUSDIENĀM MAIJĀ — 449 LATI.** Pagasta deputāti piešķirusi 449 latus abu skolu skolēnu pusdienu apmaksāšanai maijā.

■ **CEĻ MALKAS ŠĶŪNI.** Pagasta padomes deputāti izdarījuši izvēli starp diviem uzņēmumiem, kas pieteicās uz Priekuļu pamatskolas malkas šķūņa celtniecību. Ņemot vērā lētākās darbu izmaksas, priekšroka dota celtniekiem no Preiļiem. Skolas malkas šķūņa celtniecība pagastam maksā 3800 latus.

■ **ATTEIKTS CEĻA REMONTAM.** No lielākas iedzīvotāju grupas Saunas pagasta padome bija saņēmusi vēstuli ar lūgumu saremontēt ceļu līdz Jakušu kapsētai. Tā kā šis ceļš atrodas uz individuāla zemes gabala un nepieder pagastam, tas nevar ieguldīt līdzekļus remontā. Iesnieguma tālākā izskatīšana uz laiku atlikta.

■ **ATTEIKTA ŪDENSTORŅA PĀRŅEMŠANA PAGASTA BILANCĒ.** No Smelteru ūdenstornja un artēziskās akas īpašnieka bija saņemts iesniegums ar lūgumu ūdenstorni pārņemt pagasta bilancē. Pagasta padomes deputāti nolēma atteikt šim lūgumam.

■ **AUTOVEIKALAM ATĻAUS TURPINĀT TIRGOŠANOS.** Saunas pagasta padomes sēdē izskatīts SIA «Arka» iesniegums un atļauts turpināt izbraukuma tirdzniecību pagasta teritorijā.

■ **DAINIS SKAITA ZVAIGŽŅU STUNDAS.** Piektdien Salas pamatskolā uz 8. klases skolēna Daiņa Skuteļa iedziedātā kompaktdiska prezentāciju ieradās daudzi zēna skaitās balss un viņa īpašā talanta cienītāji, skolotāji, klasesbiedri, kā arī pārstāvji no rajona padomes, izglītības pārvaldes, bērnu un jauniešu centra. Kompaktdisks izdots, pateicoties rajona padomes atbalstam, kas šim nolūkam piešķīra 300 latus. Savu ieguldījumu deva arī Saunas pagasta padome.

Dainis ir zēns, kuru daba apveltījusi ar teicamām vokālajām dotībām. Viņam laimējies piedzimt īstajiem vecākiem un nokāpt īstajā skolā. Zēna talantu izkopies viņa tēvs, Salas pamatsko-

las skolotājs Jāzeps Skutelis, bet drosmi un dūšu piedalīties konkursos ārpus skolas devuši skolas pedagogi un direktore. Dainis kļuva par jauno vokālistu konkursa «Aiviekstes lakstīgalas — 2000» laureātu, viņš tika uzzaicināts un piedalījās Jāņa Zābera piemiņas sarīkojumā, ir dziedājis uz Nacionālās Operas skatuves un ļoti daudzos dažāda mēroga koncertos. Zēnam priekšā vēl balss lūzums, tieši tādēļ bija svarīgi saglabāt viņa balss ierakstu. Kompaktdisks, kas tapis arī ar personīgu rajona padomes izpilddirektora Ainas Pastores atbalstu, izdots desmit eksemplāros. Tā tīrāzēšanai būtu nepieciešami vairāki tūkstoši latu, kas vecākiem nav pa kabatāi.

Pēc daudzām ar izdomu gatavotiem un ļoti sirsnīgiem apsveikumiem Dainim un viņa skolotājam Jāzepam Skutelim, pēc dziesmām, ar ko Dainis gan solo dziedājumā, gan duetā ar Solvitu Vjaksi vai kopā ar skolas kori iepriecināja klātesošos, bija iespēja noklausīties arī jauno kompaktdisku. Tālākajā prezentācijas gaitā skanēja Jāņa Zābera neatkārtotajam balss, un sarunas ievirzījās par operu, par latviešu vokālās mākslas virtuoziem.

Aglonas pagastā

■ **MAZTURĪGIE SAŅEM HUMĀNO PALĪDZĪBU.** Pagājušajā nedēļā Aglonas pagasta padomes sociālās aprūpes dienesta darbinieki no Rīgas atgādāja mājās kārtējo humānās palīdzības kravu, kas sarūpēta sadarbībā ar misiju «Pakāpieni». Kā «Novadniekam» pastāstīja sociālās aprūpes dienesta vadītāja Ārija Perševica, šoreiz atsūtītas drēbes un mazgāšanas līdzekļi.

Sakarā ar to, ka pagastā ir ļoti daudz ģimeņu, kurām nepieciešama palīdzība, vērā tiek ņemtas pašvaldībā iesniegtās deklarācijas, bet procesu vada humānās palīdzības sadales grupa. Šajā grupā darbojas seši sabiedriskie novērotāji, tā tika izveidota, lai mazturīgo starpā nerastos strīdi un sadale notiktu atbilstoši vajadzībām.

■ **APSPRIEDA MINISTRU KABINETĀ NOTEIKUMUS.** Pagasta iedzīvotāji nesen pārrunāja valdības apstiprinātos noteikumus «Dabas parks «Cirīšu ezers»». Šie noteikumi nosaka ierobežojumus apsaimniekošanā šajā teritorijā.

POLITISKĀ REKLĀMA

POLITISKĀ REKLĀMA

POLITISKĀ REKLĀMA

POLITISKĀ REKLĀMA

Tautas partijas mērķis – radīt drošības un vienotības sajūtu

Kritizējot Saeimas un valdības darbu, pamatoti tiek norādīts, ka deputāti un ministri ir «atrāvušies» no sabiedrības un tādejādi, nezinot kā dzīvo iedzīvotāju vairākums, pieņem kļūdainus un dažkārt pat sabiedrības interesēm pretējus lēmumus. Plaša starp varu un sabiedrību ir viena no mūsu valsts vissteidzamāk risināmajām problēmām. Tai padziļinoties, iedzīvotājiem zūd ticība ne tikai varai, bet dažkārt tiek apšaubīta neatkarīgas valsts nepieciešamība. Varai dzīvojot savu dzīvi, bet sabiedrības vairākumam – savu, rodas sociālā spriedze un iedzīvotājos nedrošības sajūta.

Jau kopš pirmā darba mēneša 7. Saeimā, Tautas partija (TP) ir centusies saglabāt saikni ar saviem atbalstītājiem. TP deputāti un ministri vairāk vai mazāk regulāri tiek ar iedzīvotājiem un rīko pieņemšanas. Katrs mūsu frakcijas deputāts ir atbildīgs par vienu rajonu vai lielo pilsētu. Savukārt galvaspilsēta Rīga nav «piestiprināta» kādam atsevišķam deputātam, bet rīdniekus mūsu Centrālajā birojā Dzirnau ielā 68, pieņem visi deputāti. Nereti šīs pieņemšanas ir ļoti garas un dažkārt pēdējais apmeklētājs sarunu ar deputātu beidz, kad pulkstenis jau rāda pāri pusnaktij.

Tomēr paškritiski vērtējot TP darbu, jāatzīst, ka arī mēs neesam darījuši visu, lai uzklautu sabiedrības domas, radītu drošības un vienotības sajūtu. Ne vienmēr esam spējuši atrisināt tās problēmas, kuras mums uzticējuši vēlētaji. TP darbs ir jāuzlabo – par to esam vienprātīgi visi.

Tikšanas reizēs esam secinājuši, ka daudzas problēmas un sarežģījumi rodas tad, kad iedzīvotāji nezin savas tiesības un neprot sevi aizstāvēt. To dažkārt izmanto ļaunprātīgi ierēdņi un nerisina iedzīvotāju interesējošus jautājumus, un sūta tos kā tautā mēdz teikt – no Poncija pie Pilāta. Risinot smago mūsu valsts dzīvokļu problēmu, esmu secinājis, ka vismaz puse dzīvokļu strīdu rodas tādēļ, ka īrnieki, namīpašnieki kā arī pašvaldību darbinieki nezin savas tiesības un pienākumus. Tādēļ esam nolēmuši daudz plašāk kā līdz šim konsultēt un informēt pilsētu un lauku iedzīvotājus.

Sākot ar septembri TP ministri un deputāti divas reizes nedēļā pieņems vēlētajus mūsu Centrālajā birojā, Rīgā. Tāpat kā līdz šim reizi mēnesī TP frakcijas deputāti savās pilsētās un rajonos rīkos iedzīvotāju pieņemšanas. Jau ar jūnija mēnesi TP nodāju biroju telpās tiks iekārtotas bezmaksas juridiskās konsultācijas. Tur, vismaz divas reizes mēnesī, iedzīvotāji varēs saņemt nepieciešamās konsultācijas sociālajos, dzīvokļu un citos jautājumos. Mūsu konsultanti gan nevarēs aizstāt advokātus vai pašvaldību darbiniekus, tomēr esam pārliecināti, ka viņi spēs sniegt profesionālus padomus – kā un kur risināt sasāpējušas problēmas, prātis izskaidrot likumus. Savukārt tie iedzīvotāji, kuriem nebūs iespējams atnākt uz mūsu konsultācijas birojiem, varēs saņemt padomus, piezvanot pa telefonu. Uz tikšanos!

Tautas partijas frakcijas priekšsēdētājas vietnieks Jānis Lagzdīņš.

Kā jau informējām iepriekšējā nedēļā, Tautas partijas Preiļu nodajas birojs Brīvības ielā 4 ir atvērts katru darba dienu no 10 līdz 17. Sākot ar 2. jūniju katru sestdienu no 10 līdz 14, birojā jūs varēsiet saņemt bezmaksas juridisku konsultāciju. Būtu vēlams iepriekš piezvanīt pa bezmaksas telefonu - 8007447, lai vienotos par jūsu ierašanās laiku.

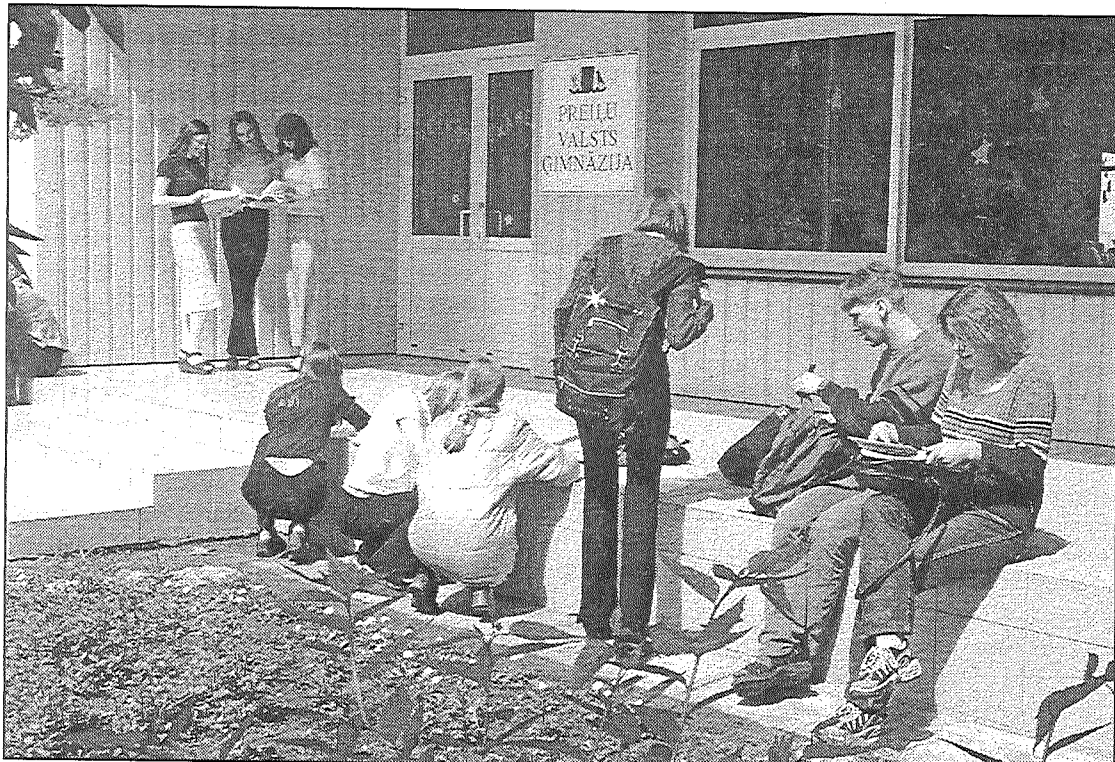
Katru sestdienu No 10 līdz 14 Tautas partijas Preiļu birojā **BEZMAKSAS JURIDISKĀS KONSULTĀCIJAS.**

Kopā veidosim Preiļu novadu!

ASSAINIS

Maija «Assainis» nāk pie tevis mazliet jautrs, mazliet nopietns, mazliet skumjš. Varbūt, ka arī tavā albumā ir kāda smieklīga fotogrāfija, kuru varētu izmantot konkursam? Šoreiz parakstu gaidīs runčuks uz «Vetas» kastes... Nopietnu izvēli izdarījis Andis un Ivetta, jo viņi studē ekonomiku — viens Rīgā, otrs Jelgavā... Maza skumju rievīna arī «Assainim» vaigā, kā nekā, eksāmeni, izlaidumi. Nu aizlaižas putnēni no siltajām ligzdām... Aizlaižas pieaugušo pasaulē. Kāda tā ir? Guntas Čižikas dzejoļos atradīsi...

Tas trakais eksāmenu laiks

Šajās nedēļās daudzu simtu jauniešu galvās valda liels uztraukums, neziņa un pamatīgs jucekļis. Eksāmeni. Gan beigšanas, gan iestāšanās satraukuši daudzus citkārt mierīgus prātus. Kaut kur smadzeņu tālākajā stūrītī patīkama virmo doma par gaidāmo izlaidumu, par brīvību un patstāvīgo dzīvi, kas nu tik sāksies. Ja vien izdosies nokārtot eksāmenus, kas pašiem brīžam liekas visai nereāls mērķis. Taču gribu mierināt — to, kas tiešām «izgāžas», ir ļoti maz, un ir jāpieņem izcilām spējām, lai eksāmenu kaut kādu iemeslu dēļ nenokārtotu vispār.

Saki sev: «Es nolikšu!»

Vissliktākais atkārtotības paņēmieni ir «sarašana» isi pirms eksāmena. Tā ir ne tikai neefektīva, bet rada arī lielu stresu. Vislabāk atkārtojamo vielu sadalīt neliecības gabaliņos un mācībām veltīto

laiku — atsevišķos neparos posmos. Nevairies no grūtajiem tematiem, vispirms sāc ar tiem, bet pēc tam atbrīvojies no smaguma, pārējot uz kaut ko vieglāku.

Vakarā pirms eksāmena nepārslogo sevi, urboties mācību grāmatās līdz vēlai naktij. Neļauj ņemt virsroku satraukumam, tā iedzīvosies bezmieģā un eksāmena rītā pamodīsies neizgulējies.

Stāvēt pie eksāmenu telpas durvīm, saki sev: «Es nolikšu!». Atkārto šo frāzi, cik bieži nepieciešams. Gaidot eksāmenu, rodas vēlšanās vēlreiz pārbaudīt savas zināšanas vienā vai otrā jautājumā. Nedari to! Neapspried eksāmena jautājumus ar biedriem, nerunā par to, ko zini un ko ne. Nekādā gadījumā nejaudā sev: «Ko es zinu par...?» Nesalīdzini sevi ar citiem eksāmena kārtotājiem.

Atvēli pietiekami daudz laika, lai izlasītu visus biļetes jautāju-

mus, nesteidzies atbildēt uz grūtākajiem, neraksti lieku informāciju, bet atbildi uz uzdoto. Uz testveida jautājumiem atbildi pēc kārtas, izlaižot problemātiskos. Ja laiks atļaus, pie tiem varēsi atgriezties.

Aktuālais jautājums — studiju maksa

Pētījumi, kas veikti studentu vidū, liecina, ka studējošā jaunatne nebūt neuzskata vidusskolas beigšanas eksāmenus par milzīgi svarīgu notikumu, kas būtu jūtami ietekmējis viņu dzīvi. Ja esi daudz maz mācījies visus trīs gadus, tad, domājams, kaut kā pārbaudījumu izturēt izdosies.

Satraukums drīzāk ir saistīts ar ko citu — tālāko izglītību. Ko darīt — šo jautājumu sev uzdod ikviens beidzējs, un tas daudziem ir viens no smagākajiem. Protams, ka lielākā daļa cer mācīties augstskolu budžeta grupās, jo viņiem

nav materiāli situētu vecāku, kas spēš samaksāt par izglītību. Tas ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem arī augstskolas un specialitātes izvēlē — lai par mācībām nebūtu jāmaksā vai arī maksa nebūtu ļoti augsta.

Ko darīt tiem, kuru vecāki nestrādā un samaksāt nevarēs? Doties peļņā uz ārzemēm, un tad mācīties par tur iegūto naudu. Palikt turpat ģimenes lokā un cerēt, ka varbūt kādreiz... Latvijas Universitātes vadība Atvērtu durvju dienu apmeklētājiem darīja zināmu, ka normāli būtu, ja studenti par studijām maksātu 1200 latus gadā. Cik no mums tādu summu varētu atļauties?

Diezgan skumja perspektīva, ja augstskolu durvis būs plaši atvērtas tiem, kam ir nauda un, iespējams, pavisam vājas zināšanas, kā arī nedaudziem patiesi izcilām audzēkņiem. Ko darīt pārējiem?

Studiju kredīti — realitāte

Vairākums aptaujāto devītklasnieku atzina, ka gribētu turpināt mācības ģimnāzijā, taču jaunieši domā arī par mācībām arodskolās Preiļos un Viļņos. Tiem, kas savu ceļu iztēlojas mākslas pasaulē, interesē tieši šis novirziens, piemēram, mācības Rēzeknes mākslas koledžā.

Savukārt ģimnāzijas absolventi lolo sapni par mācībām kādā no augstskolām. Prestižākas jauniešiem šķiet galvaspilsētas augstskolas, lai gan daudzās fakultātēs mācību maksas ir visai augstas. Visiem budžeta grupās neiekļūt, jaunieši neslēpa, ka nopietni domā par iespējām ņemt studiju kredītu. Informācija par kredītiespējām jauniešiem ir, taču, ja iegūtā specialitāte nav no prestižajām un labi atalgotajām, pastāvēs problēma kredītu atdot, uzskata Preiļu ģimnāzisti.

Kas mūsu jauniešu uzverē ir normāla mācību maksa, ko viņu ģimenēs varētu atļauties? Augstākais 400 vai nedaudz vairāk latu gadā, taču noteikti ne tūkstošos. Tādas summas lielākai daļai vidusskolu beidzēju šķiet nereālas.

Jauniešus vairāk par beigšanas eksāmeniem satrauc iestāšanās, no kuriem atkarīgas turpmākās studijas. Vairums ir apsvēris arī rezerves variantus, ja nu konkursu izturēt neizdodas, tad padomā ir kāda cita mācībiestāde vai, sliktākajā gadījumā, — nāksies gaidīt vēl vienu gadu. Vidusskolu beidzēju vairums tomēr uzskata, ka mācības ir jāturpina, jo citādi dzīvē grūti ko sasniegt.

Praktiski padomi tiem, kam priekšā eksāmeni

■ Smagi, cepti ēdieni, kas stipri noslogo gremošanas sistēmu, var izraisīt miegainību. Tas nozīmē, ka vispiemērotākais pirms mācībām ir viegls ēdiens. Arī eksāmena rītā labāk ēst graudaugu maizīti vai augļus nevis ceptu šķiņķi ar olu.

■ Eksāmenu laikā nekad neejiet gulēt tūlīt pēc mācīšanās. Atslābināties un uzlabot naktsmiegu palīdz televizors, mūzika vai ar mācībām nesaistītu materiālu lasīšana.

■ Mācoties tev jābūt silti ģērbtam, bet telpas temperatūrai jābūt nedaudz zem ideālā komforta līmeņa. Mācību laikā smadzenes patērē ievērojamu skābekļa daudzumu, tādēļ istaba, kurā mācies, jāvēdina.

■ Vislabākais apgaismojums ir maksimāli tuvs dabiskajai dienasgaismai. Vislabākais variants ir parastā griestu lampa, kas papildināta ar galda lampu mācību vietā.

Lai jums visiem veicas pārbaudījumos un arī tur — lielajā dzīvē!

Ginta Kraukle

DVĒSELĪTE

GUNTA ČIŽIKA, Aglonas vidusskolas 12. klases skolniece:

Rakstu
ja briemīgais atmosfēras spiedienu
saplacina manu veselo saprātu,
ja apkārt ir haoss, necilvēcība,
dvēseles diskomforts,
ja kāds bradā ar netīrām kājām
pa visu svēto, kas mīt manā sirdī,
ja mūzika aizskar kādu sen nespēlētu stīgu,
ja nāve (dzīve jau arī) uzdod
jautājumus...

Un tā — rakstu, lai sakārtotu
sevi dzīves vētru atstāto
nekārtību, lai rastu harmoniju,
jo tikai tad esmu es, tikai tad jūtos
labi.

...tiešraide...

mīglaini skati. senaizmirsti.
cilvēki tuvi un cilvēki sveši
maskas un pavirši uzlikts
grims
aizvien ātrāk un ātrāk kā
vilciens
kā vecas kinofilmās kadri
skrien, klūp, ceļas...
atkal klūp un atkal ceļas...
mana dzīve garām.
gribas pieiet pie Režisora un
kliegt:
STOP! beidziet filmēt!
bet nekas nenotiek,
jo tas nav kino un
nespīd gaismas
tuneļa galā,
diemžēl tā ir —
tiešraide.

***

...Un mēs stāvam
Viens otram pretī
Sāk lūt. Lietus sāp un apdedzi-
na domas.
Tu klusē.
Un es nevaru ieskatīties tavās
acīs.

Man pietrūkst drosmes redzēt
NODEVĪBU.
Sirds netic, ka lūgšana ir galā,
Bet prāta vārdus teic:
Es aizeju... jo milu... jo tā ir
labāk...
Un lietus dedzina seju
Es neskatos,
Acīs sūrst asaras un manā Vi-
sumā sprāgst
galaktikas...

***

KAD
LAIKS
IZKALTE
SIRDI,
SMIEKLU
KRISTĀLI
IR
LABĀKĀ
MŪZIKA
DVĒSELEI.

***

Sveiciet dzīvi!
Kaut
Eņģeļi zvaigznes nemazgā,
Kaut
Tikai svece dzied šūpuļdziesmu,
Kaut
Rokās trīs sauļas slapju jo
slapju smilšu...

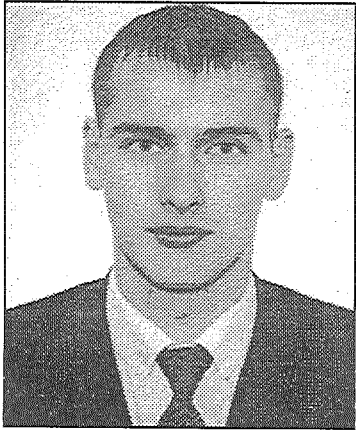

ASSAINIS

SARUNAS AR STUDENTIEM

Nenožēloju, ka izvēlējos ekonomiku

Vai zināt, kas tās tādas — nodokļu likmes? Kā izdevīgāk rīkoties ar naudas līdzekļiem? Viena no nozarēm, kas ar to nodarbojas, ir ekonomika. Tāpēc šoreiz uz saruna aicinājām topošos ekonomistus. Latvijas Lauksaimniecības universitātes 4. kursa students ANDIS PUŠNAKOVŠ studē ekonomiku, reģionālo attīstību un pārvaldi.

● **Topošais ekonomists aglonietis Andis Pušnakovs teic, ka vidusskola ir tikai sākums, dzīvē jāiet daudz tālāk.**

skolā mācīties bija grūtāk, bija lielāka slodze.

— Vai ekonomista profesija ir pietiekami interesanta un daudzveidīga, lai ar to nodarbotos visu mūžu?

— Atsevišķos novirzienos darbojoties, domāju, ka jā. Tā kā ekonomika ir specialitāte, kura minimāli būtu jāpārvalda visiem, tad jāatzīstas, ka nekā aizraujoša tur nav. Pieturamies pie grupas biedru teiciena: «Visu pasaules naudu nopelnīt nevar, daļu nāksies nozagt.» Joks, bet taisnība tur arī ir.

Ir doma atgriezties dzimtajā pusē, pat zinot, cik daudzi būtu pret. Kas gan cits, ja ne jaunies to mīlo, dzimto pusīti cels gaismā?

— Vai jauniešiem, kurš nāk no Latgales, augstskolā ir kādas priekšrocības vai, gluži otrādi, šķēršļi?

— Ja pašam nav kauns, ka esi no Latgales, tad problēmu nav nekādu. Tas ir atkarīgs no cilvēka. Vismaz LLU ar to nav problēmu un visas iespējas ir tādas pašas kā citu novadu studentiem. Ir pat gadījies veiksmīgi nokārtot ieskaiti latgaliešu valodā, jo daudzi pasniedzēji ir no Latgales.

— Vai vari izskaidrot ekonomikas profesijas popularitāti

pēdējos gados?

— Tai vairs nav tik liela popularitāte kā sākumā, bet daudzi domā, ka ar to varēs nopelnīt. Augstāko izglītību jau var iegūt, bet tas vēl nenozīmē, ka vienmēr tajā specialitātē strādāsi un gūsi panākumus.

— Kādas ir studentu attiecības ar lektoriem?

— Tas atkarīgs no studenta un pasniedzēja. Tas ir tāpat kā ar cilvēkiem — ar vienu var parunāt, no cita ir bail. Ir tādi, kas stāsta piedzīvojumus no savas studiju dzīves, un arī tādi, kas nostāda sevi Dieva vietā, bet studentus tur par...

— Kādas priekšrocības tev pavērsies nākotnē, pateicoties ekonomista izglītībai?

— Iespējas — strādāt pašvaldībās par priekšsēdētājiem, mūsi — tas, ka viņus ievēl uz laiku. Mana specialitāte vērsta uz pašvaldībām un plānošanu. Kā zināms, visur ir nepieciešama pieredze, studējot to iegūstam minimāli.

Gribu visiem novēlēt izbaudīt studentu dzīvi. Vidusskola ir tikai sākuma posms un ar to nepietiek. Dzīvē ir jāiet tālāk, daudz tālāk.

Intervēja Sanita Zeile

MŪSU SLEJA

Tuvojamies mācību gada izskaņai

Neaptverami, bet nu jau pilnā sparā rit maija pēdējās dienas. Cik gan nesen varējām atvadīties no pēdējā sniega un reizi pa reizei teikt, ka ir pavasaris, nebaidoties, ka sacīts par agru. Bet, pašiem nemanot, laiks mūs ierāvis savā virpulī un ienesis šajā mēnesī.

Maijs, eksāmenu laiks... Jā! Šķiet, ka viss vēl priekšā. Bet kam gan negribētos mācības likt pie malas un tā pa istam atpūsties? Atpūsties no visa. Nedomājot par to, kas vēl būs. Tomēr nevar. Lai cik ļoti gribētos, nevar. Ja esi nolēmis savā dzīvē kaut ko sasniegt, tad uz to ir jātiecas. Jāpārvar visi šķēršļi, lai piepildītu savu mērķi.

Par spīti eksāmeniem un kontroldarbiem, kas noēno šo brīnišķīgo mēnesi, dažbrīd mūsu prātus aizņem citas domas. Ne tikai sava personīgā dzīve un darbs, bet arī plaukstošo koku un ziedu sveiciens. Katrs būs pamanījis, kā pāris dienu laikā, gluži kā uz burvja mājienu mums apkārt tik daudz kas mainījies. Pelēcīgo ikdienas gleznu nomainīja ievērojami skaistāka un krāšņāka. Daudzu cilvēku sejās pamanīju smaidu, jo ilgas pēc siltām un saulainām pavasara dienām bija piepildījušas.

Kādu dienu es sapratu, ka dzīve ir ļoti raiba. Tajā ik brīdi jācinās par to, ko gribi sasniegt. Laikam jau tā ir, jo nekas nenotiek tāpat vien. Šajā laikā mums vajadzīgs daudz spēka, izturības un drosmes. Tieši to es jums novēlu. Nāks vasara, — tik gaidīts un mīlēts gadalaiks — kad beidzot varēs atpūsties no mācībām. Bet šo laiku sprīdi, kas vēl atlicis — saturieties. Novēlu ar labām sekmēm beigt šo mācību gadu!

Sanita Gaigale

Lepojieties ar to, ka esat no Latgales

IVETA GĀGA beigusi Preiļu Valsts ģimnāziju, tagad studē Latvijas universitātes (LU) Ekonomikas un vadības zinību fakultātē.

— Kāpēc tu studē vadības zinību programmu?

— Tas tagad ir ļoti aktuāli, mani interesē ekonomika no tās vadīšanas līmeņa. Šo fakultāti man ieteica arī draugi.

— Kādas iespējas vēl piedāvā LU?

— Universitātē bez manējās ir vēl 12 fakultātes. Jebkurā fakultātē mācoties, ir iespējas apgūt visdažādākos priekšmetus, pat ne savā specialitātē.

— Kāds ir studenta dienas režīms?

— Uz lekcijām obligāti nav jāiet. Tevi tajā lielajā 200-300 cilvēku barā tik un tā nepamanīs. Uz semināriem gan vajadzētu iet, bet sevis labā, ne jau kā cita dēļ, jo tur par katru apmeklējumu nāklāt kāds punkts. Dienā ir 2-3, lielākais — 4 nodarbības (katra pusotru stundu). Vismaz viena diena nedēļas vidū ir brīva, dažiem pat divas. Var iet arī uz citu grupu lekcijām, ja nevar tikt savā laikā. Brīvība jau nu tur liela.

— Kāda ir kopmītnu dzīve?

— Dzīvot «kojās», manuprāt, nav tas pats, kas dzīvot internātā.

Kojās ir vienkāršāk, brīvāk. Dari, ko gribi, nāc, kad vēlies. PVĢ laikos es dzīvoju internātā, gandrīz visu laiku bija kāds, kas kaut ko aizliedza, traucēja arī «kārtības noteikumi». Teikā (tur atrodas kopmītnes) tādu nav. Tur katrs students dzīvo kā savās otrajās mājās un rūpējas par tās kārtību pēc saviem ieskatiem.

— Vai par mācībām ir jāmaksā?

— Mana programma maksā Ls 420 gadā, bet ar katru gadu cena pieaug par Ls 30. Nākamgad man būs jāizdod jau Ls 450.

— Vai mācības apvieno arī ar darbu?

— Dīemžēl nestrādāju, bet vēlētos. Brīva laika man ir, cik uziet, un apņik galu galā neko nedarīt. Lekcijām taču arī neviens normāls students katru dienu nemācās, tādēļ tā brīvā laika arī ir tik daudz. Tiem, kas strādā, normāli izdodas apvienot darbu ar studijām.

— Kuri no ģimnāzijas apgūtajiem mācību priekšmetiem, tagad ir nepieciešami augstskolā?

— Galvenais — vācu valoda nodē. Tur pieprasa ļoti augstu zināšanu līmeni. Jātulko daudz, jālasa mājās, jāraksta savas domas, jādiskutē par ekonomikā aktuāliem jautājumiem. Man ar valodu vēl ne reizi nav bijušas prob-

lēmas. Pārējie vācu valodu zina salīdzinoši sliktāk. Arī ievads ekonomikā bija ļoti noderīgs. Tas deva iespēju lieku reizi nemācīties starp eksāmeniem pagājušajā semestrī.

— Ar ko atšķiras mācības austskolā no mācībām Preiļu Valsts ģimnāzijā?

— Īsta demokrātija. Universitātē tu esi patstāvīgs cilvēks, bet ģimnāzijā bija vienmēr kāds, kas mēģina audzināt. Bet tas nenozīmē, ka biju ļoti ierobežota. Laikam visas problēmas ceļas no salīdzināšanas.

— Ir dzirdēts, ka pret Latgales studentiem ir diezgan nievājoša

attieksme. Vai jūsu skolā tā nav?

— Ir dažādi. Es teiktu, ka Latgales studenti ir nevis neizglītoti, bet pat pārāk izglītoti. Man nācies satikt cilvēkus, kas, izdzirdot, ka esi mācījies PVĢ, uzskata tevi gandrīz par ģēniju. Nav jau tā, ka par Preiļiem neviens neko nezina. Zina, īpaši to, ka PVĢ ir augsts mācību līmenis.

— Ko ieteiktu nākamajiem studentiem?

— Nepazust pūli un nebaidīties teikt, ka esi mācījies PVĢ. Arī tā var iegūt apbrīnu. Jāteic gan, ka 1. semestris ir grūts ne tikai lielo pārmaiņu dēļ.

Intervēja Inese Slūka

TOP 6 TOP 6 TOP 6

Atbild ALĪNA POGA (Aglonas vidusskolas audzēkne)

1. Kāds ir tavs talismans?

— Daudz, daudz mežglu un arī narcises.

2. Kāda tu izskaties, kad esi dusmīga?

— Niknāka par jebkuru zvēru, dusmīgākā pasaulē, un vispār — sargieties.

3. Ko tu nenovēlētu pat visniknākajam ienaidniekam?

— Mīkstumu.

4. Kā tu pavadītu sava mūža pēdējo dienu?

— Gatavotos miršanai.

5. Kāda tu gribētu izskatīties pēc 20 gadiem?

— Tāda pati kā tagad.

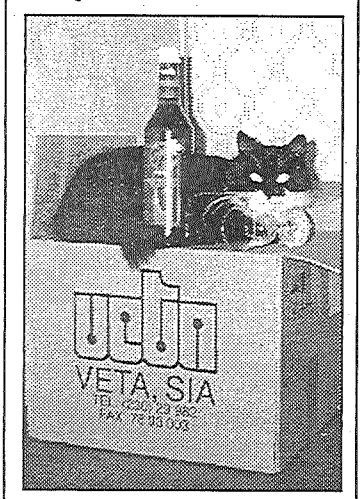
6. Ko tu darītu, ja satiktu citplanētiēt?

— Es vienkārši pamostos. Bet, ja viņš vienalga būtu, es viņu iebāzītu savā lielajā kabatā, aiztaisītu ar savu lielo POGU un aiznestu uz «Jačeiku».

FOTOKONKURSS

Izdomā parakstu šai fotogrāfijai. Asprātīgākos un smieklīgākos tekstus publicēsim nākamajā «Assainī».

KULTŪRA, IZGLĪTĪBA

Eksāmenu laiks sākas ar ķibelēm

28. maijā ar ieskaiti svešvalodā 9. klasēm sākās šī gada eksāmenu un ieskaīšu laiks pamatskolās un vidusskolās. Diemžēl tas sākās ar ķibelēm. Svešvalodas ieskaitē veicamajam rakstiskajam uzdevumam klāt nebija pievienota nepieciešamā tabula. Vienā no ieskaītes uzdevumiem bija norādīts tukšajās vietās ierakstīt vārdus no klāt pievienotās tabulas, bet šīs tabulas nemaz nebija.

Kā stāstīja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste, kas ir atbildīga par eksāmenu gaitu rajonā, pirmie šo pārpratumu atklājuši Priēļu 2. vidusskolas eksaminētāji. Dzintra Šmukste bijusi tādās domās, ka tikai šī skola nav saņēmusi tabulu un tāpēc steigusies uz citu pilnietas skolu, lai tabulu nokopētu un iedotu tiem, kam tās nav. Taču šajā skolā tabulas trūkumu vēl nebija atklājuši. Un varbūt pat neatklātu, sašutusi teica Dzintra Šmukste, jo pašreizējā eksāmenu kārtība ir tāda, ka pārbaudījumu laikā priekšmeta skolotājs nevar atrasties kopā ar skolēniem. Ja eksāmena novērotājs ir, piemēram, biologs vai matemātikas skolotājs, viņš nemaz nevar novērtēt situāciju un nesaprot, ka pārbaudīju-

ma uzdevumos kaut kā pietrūkst.

Rezultātā pirmā pārbaudījumu diena pārvērtusies par īstu murgu. Kamēr uzņemti sakari ar Izglītības un zinātnes ministriju Rīgā, kamēr noskaidrojies pārpratums, kamēr apzvanītas skolas un paziņots no Rīgas saņemtais norādījums uzdevumu bez klātpievienotās tabulas nerisināt, gāja laiks. Skolēni pārdzīvoja un nesaprata, kā izpildāms šis uzdevums, bet ieskaitē klātesošie skolotāji neko nevarēja paskaidrot.

Ar visām rajona skolām nodibināt sakarus nav izdevies. Nevaru pat iedomāties, kā šajās skolās jūtas skolēni pēc svešvalodas ieskaītes, teica Dzintra Šmukste. Viņi devās uz mājām uztraukti par neizpildīto uzdevumu. Bez tam jārunā arī par to cilvēku pilnvarām, kas rajonos atbild par eksāmenu norisi. Mums netiek uzticēti neviena eksāmena uzdevumi, sašutusi stāstīja Dzintra Šmukste. Ja rodas ķibeles, kā šajā gadījumā, direktori griežas pie manis, bet es pat nesaprotu, kas ir noticis. Man jādomā uz kādu skolu, lai savām acīm ieraudzītu eksāmena uzdevumus, jo man tādu nav.

L.Rancāne

Vārkavas laukos ar plānošanu un optimismu

Sākums 1. lappusē.

— Lai noturētu savu klientu loku, pastāvīgi viņus ar tomātiem arī nodrošinām, — stāsta Aija. Gadās dienas, kas uzpircēji gaida pat rindā gandrīz vai pie siltumnīcas durvīm, tādēļ par noietu Bitinas sūdzēties nevar.

Cūkkopībai uzticīgi

Visus šos gadus Bitinas nemainīgi turējušies arī pie tradicionālās cūkkopības, pārcietuši tos laikus, kad cūkgaļas cena bija zem lata kilogramā. Gadā tiek nobaroti vidēji 100 bekonī, ir 12 sivēnmātes, realizēti tiek arī sivēni. Nobarošanai tiek atstāts vasaras metiens, ko realizē aprīlī, jo ziemā cūkkopībai atliek vairāk laika. Izmanto *Baltic Feed* sauso barību, pašaudzētos graudus, vasarāju iesēts ap 20 hektāriem. Pavisam Bitinas apsaimnieko pāri par 70 hektāriem zemes, no kuriem 31 hektārs ir nomā. Saimniekiem pieder kalte, tādēļ nav problēmu ar graudu žāvēšanu.

Cūkkopības nozari Mindaugs atzīst pat izdevīgu, par «cūku naudu» nule kā iegādāts jauns traktors. Tiek domāts arī par laba arklā iegādi.

Mājās plānotājs ir Mindaugis

— Momentidejas pieder man, — saka Aija. Viņa raksturā ir ātrāka, arī idejas «fiksākas», savukārt Mindaugs ar abām kājām stāv uz zemes. Laikam jau vīra pamatīgums un stabilitātes izjūta, kas nāk līdzī no Zemgales līdzenumiem, kur Mindaugs uzaudzis, atturējusi saimniekus no dažas labas kļūdas. Vienureiz gan sadūšojusies un izlēmusi apciemot banku, lai ņemtu kredītu jaunās fermas būvei. Taču isā laikā cūkgaļas cena noslīdējusi zem lata, labi, ka papīri vēl nebija parakstīti, spriež Mindaugs.

Tā arī ir lielākā zemnieka sāpe — neziņa, kas būs pēc pieciem desmit gadiem. Mēs savu darbu plānojam — ziemā vairāk laika veltām cūkkopībai, vasarā savukārt peļņu dod tomāti, — saka Mindaugs. Ja abiem nebūtu algota darba, un lauksaimniecība būtu pamats iztikai, tad domātu, kā iznomāt lielākas zemes platības un paplašināt savu saimniecību, taču pašlaik Aija un Mindaugs ir atraduši optimālo saimniekošanas modeli, kas apliecina, ka uzņēmīgiem un čakliem saimniekiem laukos ir nākotne.

G.Kraukle

Mūzikas skolu vokālistu konkurss Aglonā

Aglonas bazilikas kora skolas rīkotajā Latvijas mūzikas skolu jauno vokālistu konkursā piedalījās necerēti liels dalībnieku skaits — 34. Uz Aglonu ceļu bija mērojuši Rēzeknes, Daugavpils, Jēkabpils, Alojās, Tukuma, Valkas un Rīgas Jāzepa Mediņa mūzikas skolas audzēkņi.

Organizētāji bija parūpējušies par stingru kārtības un klusuma ievērošanu, lai nekas netraucētu prominentajai žūrijai vērtēt, bet vokālās mākslas cienītājiem — izbaudīt brīnišķīgo bērnu dziedājumu skaistajā un svinīgajā bazilikas Baltajā zālē. Dežuranti uzmanīja, lai šeit pārvietotos un pa durvīm izietu vai ieietu tikai starplaikā starp dziesmām. Prominentā žūrija sastāvēja no Rīgas Doma kora skolas direktora, diriģenta Jāņa Ērenštreita, Daugavpils Pedagoģiskās universitātes Mūzikas fakultātes dekāna Edgara Znuņiņa, Daugavpils mūzikas koledžas pasniedzējas, diriģentes Terēzijas Brokas.

Atbilstoši nolikumam vokālistu konkursa dalībniekiem bija jāizpilda pa trīs dziesmām. Arī rīdziniekiem nācās mācīties latgaļu tautas dziesmas, kas bija repertuāra obligāta sastādaļa.

Konkursanti uzstājās trijās vecuma grupās. Maz bija pašu jaunāko vokālistu, 7 — 8 gadus vecu solistu. Uzstājās tikai divi zēni un divas meitenes. Mazās drosmīniece bija Aglonas bazilikas kora skolas pārstāves: Marta Soldāne un Agnese Kroiča. Abu dziedājums novērtēts ar atzinību.

Vidējā grupā gan meiteņu, gan zēnu konkurencē par laureātiem kļuva Jēkabpils un Rīgas vokālisti. Arī Mārtiņš Valainis ar savu sniegumu iekaroja vērtētāju simpātijas. Viņam piešķirta otrā vieta. Šajā grupā uzstājās septiņi dziedātāji. Mārtiņa skolotāja ir Irēna Ļeonoņa, bet koncertmeistare — Antoņina Mihailova. Droši un skanīgi 4. kora klases audzēknis Mārtiņš locīja obligāto «Izteseju jaunu tiltu». Kā veltījumu Dievmātei viņš dziedāja Cēzara Franka «Ave Maria», bet trešā dziesma, ar ko zēns stājās vērtētāju priekšā, bija Jāņa Mediņa «Vasaras idille».

Vidējā grupā uzstājās 9 — 11 gadus veci bērni. Vecākajā grupā spožus panākumus guva bazilikas kora skolas audzēkne Līga Džeriņa. Jānis Ērenštreits, vērtējot konkursantu sniegumu, Līgai veltīja atsevišķu cildinājumu, ka taisni tā, lūk, «jāņem augšējā balss».

Astoņu meiteņu konkurencē Līga Džeriņa un vokāliste no Daugavpils iekļuva pirmajā vietā. Citas vietas nemaz netika piešķirtas. Arī Līgas skolotāja ir Irēna Ļeonoņa, bet koncertmeistare bija Irina Skvorcova. Līga izpildīja «Es savai mameņai». Dievmātei veltīja V.A. Mocarta «Adoremus», bet trešais darbs bija dziesma «Dziedu Dievmātei» ar Alberta Rūsiņa tekstu un mūziku pirmatskaņojums.

Bazilikas kora skolas pārstāve — Rita Demjanova ieguva atzinību par pirmatskaņojumu.

Konkursa rīkotāji bija parūpēju-

● Vērtēšanas komisija: Jānis Ērenštreits (no kreisās), Terēzija Broka un Edgars Znuņiņš ir pati uzmanība. Kā teica Jānis Ērenštreits, es cenšos nedomāt, vai šie bērni šorīt pirms ceļa cēlušies pulksten četros vai piecos. Ir vai nav dzēruši brokastu tēju. Koncentrējos vienīgi uz to, kā viņi dzied.

● Aglonas bazilikas kora skolas meitenes Līga Džeriņa (no kreisās), Rīta Demjanova un Marta Soldāne (priekšplānā) pirms uzstāšanās turējās braši un uztraukumu neizrādīja. Līgai tas bija jau trešais konkurss, bet Ritai un Martai — pirmais. Foto: M.Rukosujevs

šies par skaistiem goda rakstiem, bet bazilikas saimnieki dāvināja krūzes. Balvas saņēma arī labākie Dievmātei veltīto un latgaļu dziesmu izpildītāji. Tās aizveda ciemiņi. Konkursa laikā Baltajai zālei, kokā grieztajam lielajam Kristus tēlam un publikai bija lemts kā pirmajiem dzirdēt septiņas jaunas dziesmas.

Svētku noskaņu telpā radīja Sandras Ozolas veidotās ziedu kompozīcijas. Lai drēgnajā laikā balstiņas neaizsmaktu, bazilikas vadība bija parūpējusies par to telpu, kurās konkursanti uzstāsies un uzturēsies, apkurināšanu.

Kamēr žūrija apspriedās, vai pareizāk — strīdīgi pastāvēja katrs pie sava viedokļa, mazie dziedātāji devās aplūkot baziliku, tās apkārtni, kā arī noklausījās kora skolas ērģelnieku sagatavoto koncertu.

Aglonas bazilikas kora skolas direktore Ieva Lazdāne «Novadniekam» teica, ka pirmais konkurss uzskatāms par izdevušos. Viņa ar patīku atzina, ka rajona uzņēmēji bijuši pretimnākoši un palīdzējuši samaksāt par kora skolas jaunatskaņotajām dziesmām to autoriem.

Vienlaikus Ieva Lazdāne uzskata, ka dalībnieku skaits bijis liels un noklausīšanās līdz ar to nogurdinoša. Ja pie konkursa rīkošanas

ķersimies arī citugad, teica Ieva, tad jādomā par lielāku iepriekšējo atlasu. Jāatsakās arī no domas konkursā iesaistīt tik jaunus dziedātājus — septiņgadīgos un astoņgadīgos.

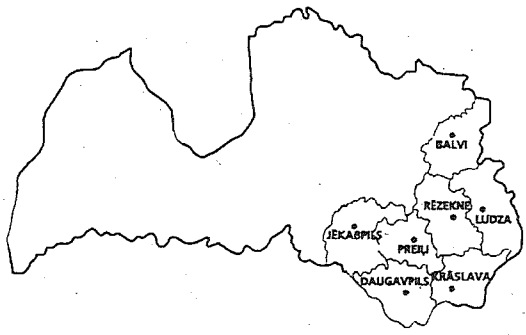
Ar konkursu saistās arī kāds intriģējošs notikums. Katrs, kam ir nācies būt Baltajā zālē, zina, ka tajā nav ne flīģeļa, ne klavieru. Vokālistu konkursa laikā mazie, melnos uzvalkos un tauriņos cieniņi tērptie vīriņi, meitenes greznās kleitās dziedāja pie elegantā balta flīģeļa. Uz konkursa laiku tas noīrēts un atvests no Rīgas. Kora skolai vairs negribas flīģeli atdot atpakaļ! Tā kā instruments ir restaurēts un nav vairs jauns, īpašnieks par 1200 latiem ir ar mieru to kora skolai pārdot. Tāpēc bazilikas kora skola lūdz atsaukties ziedotājus, kas varētu palīdzēt šo summu savākt. Jauns flīģelis, kas maksā piecus — sešus tūkstošus, agloniešiem nav pa kabatām ne tik. Līdz šim viņi iztikuši, skolas piarino stiepjot šurpu turpu pa kāpnēm un no telpas uz telpu.

Ieva Lazdāne ziedotājus aicina zvanīt pa tālruni 75386, mobilais — 6596244, vai arī griezties Aglonas bazilikas kora skolas atbalsta biedrībā «Rūtoji».

L.Rancāne

KAIMINU RAJONOS

Zviņas lata lielumā

9.

Aprīļa beigās skrīverietis Māris Zernis Daugavā ar gruntsmaksšēri noķēra 8,9 kilogramus smagu un 75 centimetrus garu karpu. Tā ir lielākā karpa, kas šigada maksšēšanas sezonā noķerta Daugavā.

Gruntsmaksšēre bija iemesta apmēram 20 metrus no krasta. Ciniņš ar zivi ilga 45 minūtes. Nebija neviena ko pasaukt palīgā. Pat rokas sāka sāpēt. Brīžiem zivi vilku es, brīžiem viņa mani, stāsta laimīgais maksšēnieks. Kad lomu nesu mājās, sastapu vairākus maksšēniekus, kuri, ieraugot manu lomu, lūdza pāris zviņu — veiksmei. Kāda runa — lūdzu! Zivij bija ļoti lielas zviņas — lielākas par lata monētu.

«Staburags»

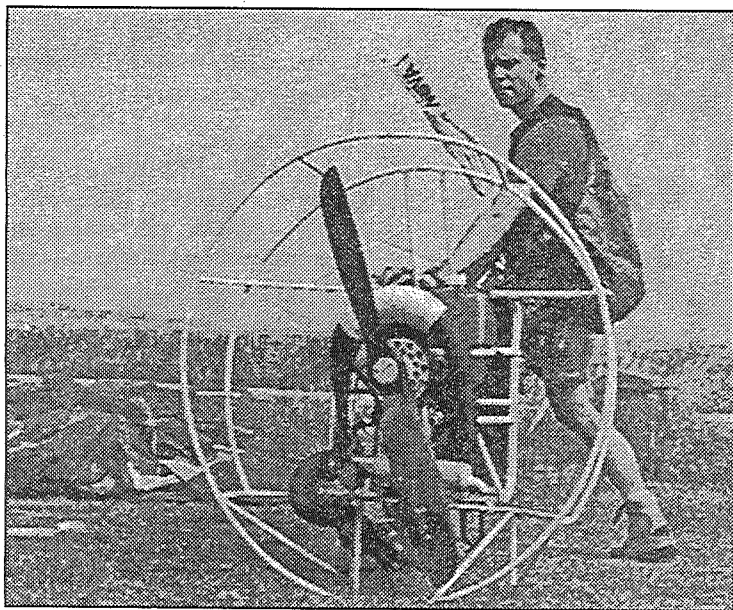
● JĒKABPILS RAJONĀ

Par vides sakoptību rūpēsies algots policists

Jēkabpils pašvaldības policijā pieņemts darbā papildus darbinieks pilsētas uzkopšanas kontrolei. Šis policists kopā ar SIA «Jēkabpils pakalpojumi» centīsies novērst nelegālu atkritumu izgāšanas vietu ierīkošanu pilsētā, kā arī kontrolēs, kā īpašumiem blakusesošās teritorijas uzkopj to apsaimniekotāji. Viens no kontroles veidiem būs pārbaudes, vai fiziskās un juridiskās personas ir noslēgušas līgumus par atkritumu izvešanu. Sīkāks darbības plāns tiks izstrādāts pēc jaunā darbinieka mācībām policista amatā. Līdzīga kontroles sistēma jau sekīgi darbojas Rēzeknes pašvaldībā. SIA «Jēkabpils pakalpojumi» esot ļoti ieinteresēta pilsētas sakoptībā, tāpēc apsollījusi daļēji vai pat pilnībā algot jauno štata vienību.

Lidot kā putnam — tas ir iespējams

Jēkabpīlieši būs ievērojuši rāmā laikā virs pilsētas lidināties izpletņim līdzīgu lidaparātu, kas var planēt gaisā un, kā liecina brīžam dzirdamā dūkoņa, ir darbināms arī ar dzinēju. Tas ir jēkabpīliešiem Aleksejam Brencim piederošais paraplāns. Viņš stāsta, ka paraplānisms ir pasaulē populārs sporta un atpūtas veids. Latvijā gan tas vēl nav plaši pazīstams, tāpēc pirmie klubi jau ir nodibināti Rīgā un Daugavpilī.

● Ērti iekārtojoties šādā krēslā, var ļauties lidojumam.

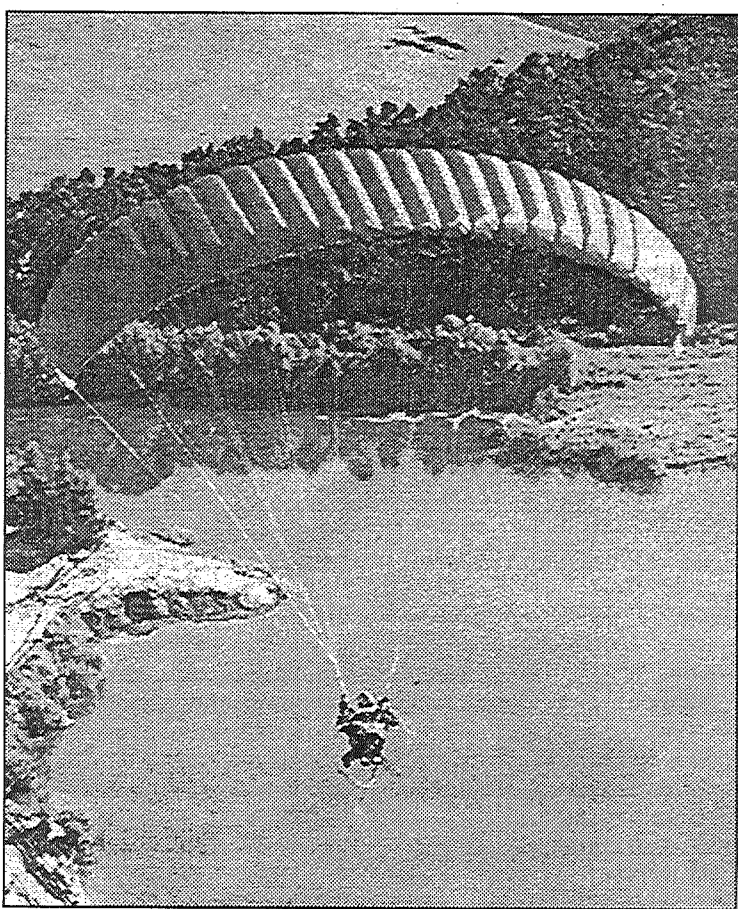
— Pirmo reizi paraplānu lidojumā ieraudzīju 1995. gadā Maskavā, Krilatskā. Nolēmu pats izbaudīt šīs izjūtas. Maskavā arī apguvu pirmās planierisma iemaņas.

Tas ir drošākais no visiem aviosporta veidiem, jo tu jau esi nodrošināts ar izpletņiem, turklāt tādu, kas nekrīt lejup, bet lido. Arī piezemēšanās ir ļoti ērta, nav trieciena. Drošības labad lidotājs ir ekipēts ar rezerves izpletņiem. Pirmo lidojumu var veikt jau pēc 15 minūšu instruktāžas. Iesācēji parasti trenējas, planējot lejā no kalna. Tas ir arī viens no pacelšanās veidiem. Princips ir tāds pats kā laižot gaisa pūķus, ir jākustas pret vēju un jāuztver gaisa strāva. Iekļūstot siltākā gaisa strāvā, var

pacelties augstāk un planēt gaisā bez motora, kā to mēdz darīt putni. Vēl iespējams pacelties, paraplānu ievielkot ar speciālu spoli, bet tad vēlams atrasties lidlaukā, — stāsta A. Brencis.

Paraplānists lido, sēžot speciālā salokāmā krēslā un vada lidojumu ar divu trosēs iestiprinātu rokturu palīdzību, regulējot izpletņa kupolu jeb spārnu. Gluži kā putns izpleš vai sakļauj spārnus, lai uztvertu gaisa strāvu, apgriezto vai nosēstos.

— Tu sēdi, lido un visapkārt redzi plašu panorāmu. Ja vēlies ko apskatīt tuvāk, var piezemēties un lidot kaut vai tikai metru virs zemes. Ar paraplānu var pacelties pat līdz 5 kilometru augstumam,

● Lidošanai ar paraplānu Latvijā nav nepieciešama licence, arī pārbaudes nav obligātas. Jēkabpīlieši savu lidaparātu ved testēt uz Maskavu, kur kupola izturību pārbauda ar 4 tonnu smagumu.

bet tad dzinējam sāk aprūkt skābekļa. Lai lidotu, vēja ātrumam jābūt no 0 līdz 7 metriem sekundē. Paraplānists ar dzinēju var lidot ar ātrumu līdz 35 kilometriem stundā.

Lai nosēstos, jāķer gaisa strā-

cas vai jāizmanto dzinējs. Tā bākā var iepildīt 10 litrus benzīna. Maksimālais degvielas patēriņš ir 2 litri stundā. Teorētiski šādi iespējams pārlidot pāri visai Latvijai.

«Brīvā Daugava»

● RĒZEKNES RAJONĀ

Kad darbs ir vaļasprieks...

Tad var paspēt visu, saka Romāns Ivanovs, J. Ivanova Rēzeknes mūzikas koledžas pūšamo instrumentu nodaļas 4. kursa audzēknis. Viņš ir divdesmit gadus jauns, uzaudzis laukos, Sakstāgala pagasta Mihejevka. Gan Romānu, gan viņa māsu Mariju mūzikā ievilinājusi māte — mūzikas skolotāja, katehēte Rēzeknes 5. vidusskolā. Romāns spēlē klarneti, taču vācu presē publicētajā attēlā (tagad arī «Rēzeknes Vēstis» un «Novadniekā») viņš redzams ar pavisam citu mūzikas instrumentu, kas sastāv no 22 glāzēm. Varbūt tas nav gluži pats pirmais, bet viens no pirmajiem šāda veida mūzikas instrumentiem Latvijā noteikti. Bet par to stāsta pats Romāns.

— Salaspilī dzīvo mans draugs Arturs. Viņam bija līdzīgs instruments no pudelēm. Tad man ienāca prātā doma, ka var to veidot arī no glāzēm. Pagājušā gada pavasarī pirms braukšanas uz Vāciju ņēmu un uzmeistaroju.

— Vai tad tas ir tik vienkārši?

— Paticībā nekā sarežģīta tur

● «Ar instrumentu ir jāsadzīvo kā ar sievu,» saka Romāns Ivanovs.

nav, ja vien ir kaut kāda sajēga par mūziku. Dažāda tilpuma glā-

zes piepilda ar ūdeni, un viss. Protams, jāatzīmē iedaļas, jāzina, cik kurā glāzē liet.

— Spēlēšana uz ielas ārzemēs ir diezgan populārs muzikantu piepelnišanās veids. Kāpēc izvēlējies tieši šo instrumentu nevis klarneti?

— Tas ir interesantāk. Gan pašam, gan tiem cilvēkiem, kuri klausās. Otrā priekšrocība — skaņa ir salīdzinoši klusa, un nav tik bieži jāmaina spēlēšanas vieta.

— Cik bieži tu brauc uz ārzemēm un ko pats gūsti no šiem braucieniem?

— Sanāk apmēram divi mēneši gadā. Pārsvārā braucu uz Vāciju un Holandi. Tas ir kolosāli! Es izklaidēju tūristus un vienlaikus pats esmu tūrists. Viena lieta — izlasīt grāmatā, pavisam kas cits — pašam pabūt visās kultūras pilsētās — Frankfurtē, Haidelbergā, pāri kalniem paskatīties uz Šveici. Un tajā pašā laikā redzēt Eiropas dzīvi arī «no apakšas» — iela, vienkārši cilvēki, krodziņi. Man it bieži piedāvāja spēlēt arī «haltūriņas» — banketus vai vakarus kādā kafejnīcā.

— Droši vien tavā muzikanta praksē ir arī kādi kuriozi?

— Jā. Parasti klausītāju pulciņā ir cilvēki ar maziem bērniem. Un tad tieši bērni ir tie, kuriem uztic iemest to kapeiciņu cepurē. Tā reiz kāds bērnelis pienāk, vienā rokā monētu, otrā desas gabals. Skatās, skatās un iemet cepurē... desu! Bet visbiežāk gadās tā, kad garāmgājēji domā, ka te notiek alkohola degustācija, grib glāzi paņemt, bet nekā — pieskrūvēta!

— Kādi ir tavi nākotnes plāni?

— Kādreiz biju pārliecināts — iešu uz Mūzikas akadēmiju. Šobrīd sāku šaubīties, jo par dzīvi jādomā reāli — mūziķa specialitātei šobrīd Latvijā nav lielas perspektīvas. Bet man vēl ir gads pārdomām.

— Vai tu spētu tik viegli atvadīties no mūzikas?

— Noteikti ne. Šobrīd tas ir gan mans darbs, gan vaļasprieks, bet par dzīvi nekad nevar zināt, ko tā no tevis prasīs rīt. Viss atkarīgs no konkrētās situācijas. Protams, varētu ieguldīt darbu, pilnveidot instrumentu, taču šejienes cilvēki to vienalga nenovērtētu. Bet, ja būs vajadzība, lūdzu, jebkurā laikā!

«Rēzeknes Vēstis»

Preiļu rajona policijas pārvaldes kriminālpolicija meklē bez vēsts pazudušo Stefāniju Reini, dzimušu 1927. gadā, dzīvojošu Galēnu pagasta Briškās, kura šī gada 17. maija rītā izbraukusi ar velosipēdu no mājām un līdz šim laikam nav atgriezies.

Pazīmes: augums aptuveni 165 centimetri, normāla miesas būve, sirmi mati. Bija ģērbusies melnā adītā vilnas jakā, tumšos svārkos, baltā flaneļa auduma blūzē ar pelēku rakstu, melnās korpēs.

Ja kādam ir zināma Stefānijas Reines atrašanās vietas vai kāda cita informācija, lūdzam paziņot Preiļu rajona policijas pārvaldei pa tālruni 53-02800 vai ierasties personīgi policijas pārvaldē.

Patvaļīgi nojaukts bērnu atpūtas laukums

Maija sākumā «Novadnieka» redakcijā griezās vairāki lasītāji, kuri dzīvo Preiļos, Celtnieku ielā. Viņi lūdz laukraksta palīdzību, lai noskaidrotu, kāpēc tikuši nojaukti atpūtas soliņi pie bērnu spēļu laukuma ar smilšu kastī, kas atrodas «Preiļu SCO» kantora galā. Viņi puda savu neizpratni par to, ka gluži vai tīši prātu iznīcināta ēnaina un visnotaļ jauka atpūtas vieta mikrorajona mazuļiem, kas karstajās vasaras pēcpusdienās labprāt spēlējušies smilšu kastē, bet viņu māmiņas un vecmāmiņas tajā laikā atpūtušās uz soliņiem ēnā. Tagad no tā visa palikusi pāri tikai smilšu kaste.

Situāciju lūdzām komentēt pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» direktoram Antonam Krišānam. Viņš paskaidroja, ka esot radies konflikts starp iedzīvotājiem, bet atpūtas stūrīša nojaukšana pašvaldības uzņēmums neesot vainīgs. Kā pastāstīja A. Krišāns, vairāki tuvējo māju iedzīvotāji sūdzēju-

šies par to, ka vakaros un pat naktīs uz soliņiem pulcējoties jaunieši, kas nepiedienīgi uzvedoties, skaļi bļautoties un traucējot apkārtējo iedzīvotāju naktsmieru. Tieši tāpēc, rīkojot sabiedriskās pavasara sakopšanas talkas, vairāki tuvējo māju iedzīvotāji patvaļīgi nojaukuši un aizveduši soliņus. Par notikušo informēts Preiļu novada domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis un rajona policijas pārvalde, sastādīts administratīvais protokols.

18. maijā notika administratīvās komisijas sēde, kurā tika izskatīts Celtnieku ielas mikrorajona iedzīvotājam Jurim R. sastādītais administratīvais protokols. Atbilstoši LR Administratīvo parkāpumu kodeksa 176. pantam par patvaļību (kādas darbības izdarīšanu patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību) viņš tika sodīts ar naudas sodu 20 latu apmērā (maksimālais naudas sods — 25 lati). Kā «Novadnieku» informēja administratīvās komisijas priekšsēdētājs Vilhelms Veleckis, Juris R. gatavojoties komisijas lēmumu pārsūdzēt tiesā.

L. Kirillova

CSDD INFORMĀCIJA

Informācija par iecelšanu Liepūvas Republikā (28. februārī), par iecelšanu Igaunijas Republikā, Polijā, Itālijā (7. martā), Vācijā (14. martā), Luksemburgā (4. aprīlī), Austrijas Republikā (11. aprīlī), Zviedrijā (25. aprīlī), Dānijas Karalistē (9. maijā), Lielbritānijā (16. maijā).

Griekija

Ieceļojot Griekijā, transportlīdzekļa vadītājam jābūt «Zaļajai kartei», lai gan ir iespējams apdrošināt transportlīdzekli arī uz robežas. Autovadītājam ir jābūt klāt visiem dokumentiem, kas apliecinātu transportlīdzekļa īpašuma tiesības, tehnisko stāvokli (šajā gadījumā — uzlīme par tehnisko apskati). Obligāti ir jābūt uzlīmei ar valsts pieņemtajiem apzīmējumiem (LV).

Griekijā nav prasības lietot ziemas riepas, bet sniega gadījumā tiek rekomendēts tās lietot drošības nolūkos. Atsevišķos ceļa posmos iekasē maksu par autoceļu lietošanu, iebraucot konkrētajā ceļa gabalā. Satiksmes noteikumi Griekijā paredz, ka caur logu stikliem jābūt saredzamam, kas ir transportlīdzekļa iekšpusē, stikls nedrīkst mainīt attēla formu.

Atēnās pastāv ierobežojums, kas nosaka, ka vienā dienā drīkst braukt tikai mašīnas ar pāru ciparu uz numura zīmes, bet nākamajā dienā tikai ar nepāru cipariem, jo satiksme ir ļoti noslogota. Pret neatļautās vietās novietotām mašīnām atļauts pielietot gan riteņu bloķēšanu, gan mašīnu evakuāciju. Soda nauda par evakuāciju ir aptuveni 26 latu apmērā.

LATGALES APGABALTIESĀ

Darbu vērtēja ministre

17. maijā Balvu, Preiļu, Ludzas, Rēzeknes, Krāslavas un Daugavpils tiesu priekšsēdētāji Latgales apgabaltiesā bija aicināti uz sarunu ar tieslietu ministri Ingridu Labucku un ministrijas ierēdņiem. Pārrunas saistījās ar tiesu un tiesnešu darbu, tā nodrošinājumu šogad un tuvākajā nākotnē.

Latgales apgabaltiesas darba

vērtējums bija labs. Juristi kļuvisi aktīvāki, pamazām tiek aizpildītas vakantās tiesnešu vietas, situācija nostabilizējusies, secināja ministre. Taču, kā minēja ministrijas pārstāvji, stāvoklis tiesu sistēmā finansiālajā ziņā ir gluži bēdīgs. Finanšu ministrijas un citu iestāžu vainas dēļ nepārdomāti tika sastādīts gada budžets, tāpēc Tieslietu ministrija pašlaik strādā ar mīnusiem. Finansējuma iztrūkums varētu tikt dzēsts tikai augustā. Lai normalizētu situāciju, uz Rīgu tiks sūtīti nepieciešamo tēriņu ap-

POLICIJAS ZIŅAS

Izgriezts bazilikas mežs

15. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka maija vidū Aglonas bazilikas draudzes īpašumā esošajā mežā notikusi nelikumīga meža cirte. Ierosināta krimināllieta.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

16. maijā Preiļos uz Viļānu ielas Oļegs C. ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

Nozagti elektrības vadi

15. maijā konstatēts, ka Saunas pagasta Lielajos Anspokos demontēti alumīnija vadi no elektroapgādes līnijas 216 metru garumā. Ierosināta krimināllieta.

Uz mašīnas uzgāzās balķi

16. maijā ceļa Viļāni — Preiļi — Špoži 41. kilometrā no Vārkavas pagasta iedzīvotājam Igoram P. piederošā traktora T-150 atrisās nevērtīgi piesitprinātie balķi un uzkrita pretimbraucošajai automašīnai VW Golf. Bojāts transportlīdzeklis. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Zādzības

Jersikas pagastā

17. maijā Jersikas pagasta Darankās izdarīta zādzība no A.G. piederošās dzīvojamās mājas, nozagti pārtikas produkti. Ierosināta krimināllieta.

18. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka 5. maijā Jersikas pagasta Slazbergos no A.A. piederošās klēts nozagta gaļa, apmēram 20 kilogrami. Arī šajā gadījumā ierosināta krimināllieta.

Gandrīz nosalis velosipēdistis

20. maijā Preiļu slimnīcā ar vispārējām ķermeņa atdzišanas pazīmēm nogādāts Rušonas pagasta iedzīvotājs Pēteris V. Viņš bija alkohola reibumā braucis ar velosipēdu, pie akciju sabiedrības «Preiļu siers» nebija savaldījis stūri un iegāzies grāvi, kur aizmidzis. Sastādīts administratīvais protokols.

Pārkāpti preču uzglabāšanas noteikumi

22. maijā Līvānos individuālā uzņēmuma «Muciņas» alus bārā pārdevēja Ligita T. pārkāpa ar akcīzes nodokli apliekamo preču uzglabāšanas noteikumus. Sastādīts administratīvais protokols.

Aizturēta zagļu grupa

23. maijā Preiļos autobusu parka teritorijā no automašīnas BMW nozagta automagnetola. Tajā pašā naktī no pagalma Celtnieku ielā 9 nozagta automašīna Opel Ascona. Veicot operatīvās meklēšanas pasākumus sadarbībā ar Gulbenes rajona policijas pārvaldi, aizturētas četras personas — Preiļu rajona iedzīvotājs Ivars V., balvēnietis Uldis M. un Gulbenes rajona iedzīvotāji Vadims B. un Juris T. Tiek izmeklētas šīs zādzību epizodes Preiļu rajonā un vēl divas citos rajonos. Minētās personas zagušas automagnetolas, automašīnas.

Nozagts akumulators

23. maijā reģistrēts iesniegums par to, ka Jersikas pagastā kooperatīvā «Daugava» no V.D. piederošās automašīnas ZAZ nozagts akumulators. Ierosināta krimināllieta.

Uzlauzts šķūnis

23. maijā Stabulnieku pagasta iedzīvotājs A.G. konstatēja, ka no viņam piederošā šķūņa, kam uzlauzta durvis, nozagtas saimniecības mantas. Nodarīts zaudējums 60 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Preces bez akcīzes marķējuma

23. maijā preilietis Voldemārs K. ar savu personīgo automašīnu veda 13,5 litrus alkoholisko dzērienu un 410 paciņas dažādu marķējuma cigaretes bez akcīzes marķējuma. Vainīgais tiks administratīvi sodīts.

Nepilngadīgais zaglēns

26. maijā Aglonas pagasta iedzīvotājam P.D. uzlauzta māja,

pazudis televizors. Noskaidrota arī vainīgā persona, tas bijis kāds četrpadsmitgadīgais pagasta iedzīvotājs V. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Pazudis velosipēds

25. maijā Rušonas pagasta Kastūres iedzīvotājam Ilonai N. pazudis velosipēds. Notiek vainīgo personu noskaidrošana.

Nozagta riteņa rumba

27. maijā I.V. no Preiļiem konstatēja, ka Sutros zemnieku saimniecības «Vītolī» kokzāģētavā pazudusi viņam piederošās puspiekabes riteņa rumba. Vainīgā persona aizturēta, notiek pirms tiesas izmeklēšana.

Huligānisms un skandāli

17. maijā Jersikas pagasta Dimantos Pēteris Č. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

18. maijā Preiļos, Rīgas ielā 1 Aleksandrs C. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret I.G. Sastādīts administratīvais protokols.

19. maijā Vārkavas pagasta Zibergovā Andris P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret M.R. un J.T. Sastādīts administratīvais protokols.

21. maijā Galēnu pagasta Ošupē Māris S. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret P.B. un M.D. Sastādīts administratīvais protokols.

22. maijā Līvānos veikalā «Rata» Sergejs K. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

22. maijā Riebiņos, Dārzu ielā 4 Aleksandrs K. alkohola reibumā mājās izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

24. maijā Līvānos, Celtuves ielā 12 Jānis C. izdarīja huligāniskas darbības pret A.C. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

rēķini.

Situācijā, kad jātaupa papīrs, nav reāli runāt un domāt par kapitālajiem remontiem. Ņemot vērā to, ka nākamais gads valsts budžetā būšot valsts aizsardzības tēriņu laiks, tiesām cilvēku tiesību aizsardzības apmierināšanai naudas plūsma varētu sakustēties tikai ap 2003. gadu.

Patlaban uzmanības centrā ir Rīga, kur tiesu lietas norit bezgala gausi. Līdzekļi kaut kur «jāizrauj» arī aizstāvības nodrošināšanai tiesās, jo, nesāņemot nopol-

nīto, advokāti vairs nevēlas iet uz tiesu.

Jāaktivizējas pašpārvaldes institūcijām

Atgādinot Vācijas un Skandināvijas valstu pozitīvo pieredzi, Ingrida Labucka sacīja, ka arī Latvijā jau agrāk tiesu un tiesnešu darba apstākļi, sociālais nodrošinājums būtu krietni labāks, ja se-

vi atgādinātu tiesnešu pašpārvaldes institūcijas. Sarunas gaitā tika apsvērti dažādi viedokļi par to, kā atklāti un sabalansēti ar morāles un ētikas prasībām veikt tiesnešu kvalifikāciju, noārdīt sabiedrībā iesīkstējušo neuzticēšanos tiesu varai. Nav izstrādātu kritēriju arī sadarbībai ar presi. Tieslietu ministre Ingrida Labucka saspringtajā darba vizītē paguva atbildēt arī uz žurnālistu jautājumiem.

Jūlijs Trops,
Latgales apgabaltiesas
preses dienests

KONKURSI, SPORTS

Sākusies pretendentu pieteikšanās konkursam «Sējējs 2001»

Zemkopības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkotais ikgadējais konkurss «Sējējs 2001» norisināsies šādās grupās:

- lauksaimnieciskā ražošana;
- lauksaimnieku kooperācija;
- lauku teritoriju attīstība;
- videi draudzīgā saimniecība;
- lauku tūrisms;
- zinātne lauksaimniecībai (piedalās zinātnieki vai topošie zinātnieki — doktoranti).

Prasības pretendentiem

Konkursa dalībnieku grupā «Lauksaimnieciskā ražošana» var piedalīties juridiska persona, kura nodarbojas ar augkopību, lopkopību, tradicionālo lauksaimniecību, veic grāmatvedības uzskaiti, strēta VID kā nodokļu maksātāju un kurai, piesakoties konkursā, nav nodokļu parādu.

Grupā «Lauksaimnieku kooperācija» var startēt lauksaimnieku kooperatīvā sabiedrība, kas realizē tikai kooperatīva biedru sarazoto produkciju un (vai) sagatavo produkciju realizācijai (pirmapstrāde, fasēšana), sniedz tehniskos pakalpojumus kooperatīva biedriem. Kooperatīvā sabiedrība nedrīkst būt lauksaimniecības produkcijas ražotājs, taču tās darbības rezultāts ir maksimāla peļņa kooperatīva biedriem.

Grupā «Lauku teritoriju attīstība» aicināti pieteikties pagasti un pilsētas ar lauku teritoriju, kurām izstrādāts teritorijas attīstības plāns vai programma, kas sekmīgi risina sociālos un uzņēmējdarbības un sadarbības jautājumus, kurās ir sakopta vide.

Savukārt grupā «Videi draudzīga saimniecība» var piedalīties tās lauku saimniecības, kuru darbība pamatojas uz videi draudzīgu lauksaimniecības metožu izmantošanu, un to apliecina piešķirtais sertifikāts «Latvijas ekoprodukts».

Lauku tūrismam izmantojamo māju īpašnieki un nomnieki var startēt grupā «Lauku tūrisms». Pamatinstrukcija — īpašnieka vai nomnieka galvenā vai blakus nodarbošanās ir tūristu izmitināšana un apkalpošana.

Kur iesniegt pieteikumus

«Lauksaimnieciskās ražošanas» un «Lauksaimnieku kooperācijas» grupā pieteikumus jāiesniedz LAD Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē līdz 2001. gada 11. jūnijam. «Lauku teritoriju attīstības», «Videi draudzīga saimniecība» un «Lauku tūrisma» grupā — Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē līdz 2001. gada 11. jūnijam.

Vērtēšanas gaita

Konkurss visās grupās notiks

divās kārtās. Pirmo kārtu grupā «Lauksaimnieciskā ražošana» un «Lauksaimnieku kooperācija» organizē LAD Dienvidlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde, kas otrai kārtai izvirza noteiktu dalībnieku skaitu.

Līdzīga kārtība ir arī grupā «Lauku teritoriju attīstība», «Videi draudzīga saimniecība» un «Lauku tūrisms», ko organizē Daugavpils reģionālā vides pārvalde un arī izvirza dalībniekus otrajam līmenim. Konkursa otrā kārtā notiks valsts līmenī un pēc tās rezultātiem tiks noteikti laureāti.

Uzvarētājiem subsidija — 1000 latu

Konkursa laureātus apstiprina rīcības komitejas sēdē oktobrī. Laureātus apbalvo ar medaļu un subsidiju līdz Ls 1000. Tiem dalībniekiem, kas nav laureāti, bet kurus otrās kārtas vērtēšanas komisija ieteic apbalvot, piešķir diplomu un veicināšanas subsidiju līdz Ls 500.

Konkursa otrās kārtas dalībniekus apbalvo ar diplomu un dāvanu karti. Laureātus, veicināšanas balvu saņēmējus un otrās kārtas dalībniekus apbalvo noslēguma pasākumā 2001. gada novembra beigās vai decembra sākumā. Būsim atsaucīgi!

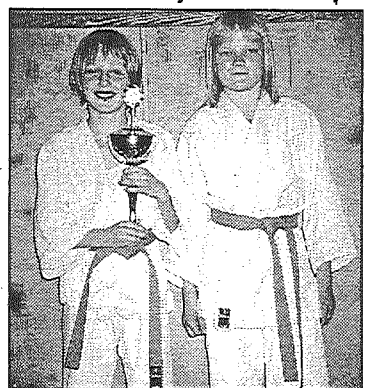
G.Kraukle

Jauno džudistu uzvaras

● Preiļu jauno džudistu komanda pēc sacensībām Ventspilī: pirmajā rindā no kreisās — Artūrs Oļševskis, Oskars Cvetkovs, Jānis Rubenis un Artūrs Sadovskis, otrajā rindā — Jānis Stambergs, Dmitrijs Haratjans, Dairis Boļšakovs, Aleksandrs Sineļņikovs, Jānis Kokins, Vladislavs Derjagins un Vadims Vuškāns. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Artūra Džeņa.

Izrādās, ka Holandē ir ne tikai tulpju, vēdzimavu un brīnišķīgu ainavu, bet arī... ciņas zeme. 19. maijā Holandes pilsētā Hroningenā notika turnīrs džudo ciņā. Tajā piedalījās jaunieši un jaunietes, zēni un meitenes no daudzām valstīm — no Beļģijas, Vācijas, Dānijas, Holandes un Latvijas. Turnīrs bija ļoti smags, tāpēc jo patīkami, ka Latvijas komanda šajās sacensībās ieņēma otro vietu.

● Violeta Maslobojeva un Signija Kivleniece ir priecīgas ne tikai par sportiskajiem sasniegumiem Holandē, bet arī par jaukajiem ceļojuma iespaidiem.

Finālā iekļuva Jānis Kokins, kurš ieguva pirmo vietu, Dmitrijs Haratjans — otro vietu un Vladislavs Derjagins — trešo vietu.

Aleksejs Sapeģins, sabiedriskās organizācijas «Džudo sporta klubs Jaunība» priekšsēdētājs

Labdien, matemātikas draugi!

Noslēdzies vēl viens mācību gads ar mūsu matemātikas konkursu! Šogad jūs esat bijuši ļoti gudri, atjautīgi un centīgi. Tāpēc jau arī radusies nepieredzēti liela konkurence. Paldies visiem konkursa dalībniekiem, vecākiem un skolotājiem. Šogad, tāpat kā citus gadus, mūsu galvenais balvu sponsors ir Latviešu Nacionālais fonds Zviedrijā ar Māras Strautmanes laipnu gādību. Ceru, ka jūs iepriecinās viņu sagādātās balvas, kuras varēsiet saņemt savā rajonā vai skolā. Konkursa gaitā daudz palīdzēja arī laikraksts «Novadnieks», regulāri publicējot uzdevumus un konkursa rezultātus. Bija patīkami sadarboties! Latvijas Universitātē sastādīja uzdevumus un laboja jūsu darbus Dace Bonka un Sandra Krauze. Koordinators lomu kā parasti uzņēma Rudzātu vidusskola. Paldies visiem!

Tātad, kāda bija šī gada raža? Pētiet pašī Saulainu, siltu, piedzīvojumiem bagātu vasaru jums visiem!

Jauno matemātikas konkursa 4. kārtas laureāti

1. vieta: Ilja Bočarnikovs (Rēzeknes 2. vsk.), Anna Brālīte (Jēkabpils Valsts ģimn.), Guntars Pudāns (Jēkabpils 3. vsk.), Viktors Soltms (Jēkabpils 2. vsk.).
  2. vieta: Dainis un Gunta Romāni (Ludzas ģimn.).
  3. vieta: Kristīne Didiča (Daugavpils Krievu ģimn.), Ainārs Brālītis, Jānis Barkovskis (Jēkabpils 3. vsk.).
- Atzinība: Mārtiņš Sprīngis (Rudzātu vsk.), Zane Juste (Dekšāru psk.), Aleksandrs Grečuha (Jēkabpils Valsts ģimn.).

5. kārtas laureāti

1. vieta: Mārtiņš Sprīngis (Rudzātu vsk.), Ilja Bočarnikovs (Rēzeknes 2. vsk.).
  2. vieta: Judīte Strode, Jānis Šarkovskis (Vītolu psk.).
  3. vieta: Marina Timošenko (Preiļu 1. psk.), Sarmīte Lele (Vītolu psk.), Jevgēnijs Dubovskis (Jēkabpils 2. vsk.), Laura Gleizde, Andris Žogota (Naurēnu vsk.).
- Atzinība: Guntis Sosins (Naurēnu vsk.), Madara Rudzāte (Rudzātu vsk.), Jolanta Linuža, Dace Balāne, Dace Sorokina (Vītolu psk.), Dainis un Gunta Romāni (Ludzas ģimn.), Kokneses vsk. pulciņš «Sigma».

Laureāti 2000.2001. m. g. kopvērtējumā

1. vieta: Ilja Bočarnikovs (6. kl., Rēzeknes 2. vsk.), Mārtiņš Sprīngis (7. kl., Rudzātu vsk.).
  2. vieta: Madara Rudzāte (7. kl., Rudzātu vsk.), Laura Gleizde (6. kl., Naurēnu vsk.), Sarmīte Lele (7. kl., Vītolu psk.), Kokneses vsk. pulciņš «Sigma», Dainis un Gunta Romāni (Ludzas ģimn.).
  3. vieta: Olga Andrejeva (7. kl., Kārsavas 2. vsk.), Kristaps Baumanis (6. kl., Rīgas 94. vsk.), Anna Brālīte (6. kl., Jēkabpils Valsts ģimn.), Zane Juste (7. kl., Dekšāru psk.), Linda Linuža (6. kl., Vītolu psk.), Guntars Pudāns (7. kl., Jēkabpils 3. vsk.), Dainis Rumjancevs (5. kl., Daugavpils 12. vsk.), Judīte Strode (5. kl., Vītolu psk.), Marina Timošenko (6. kl., Preiļu 1. psk.), Andris Žogota (7. kl., Naurēnu vsk.).
- Atzinība: Dace Sorokina (6. kl.,

Vītolu psk.), Guntis Sosins (7. kl., Naurēnu vsk.), Andris Ločmelis (6. kl., Briezuciema psk.), Juris Lapičuss (7. kl., Ludzas ģimn.), Aleksandrs Grečuha (7. kl., Jēkabpils Valsts ģimn.), Anete Raslava (7. klase, Siguldas Valsts ģimn.), Jānis Barkāns, Lauris Teilāns, Ivita Utināne (6. kl., Viļānu vsk.).

Tā kā mūsu konkursā var piedalīties skolēni, kas mācās ne vecākā klasē kā 7., tad mēs apkopojām visu to 7. klašu skolēnu rezultātus, kas kādreiz ir piedalījušies mūsu konkursā. Pa visiem gadiem kopā vislabāk ir startējuši:

1. vieta: Mārtiņš Sprīngis (Rudzātu vsk.).
  2. vieta: Guntis Sosins (Naurēnu vsk.).
  3. vieta: Olga Andrejeva (Kārsavas 2. vsk.).
- Atzinība: Madara Rudzāte (Rudzātu vsk.).

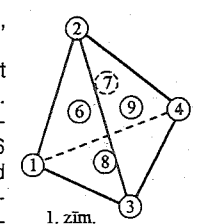
5. kārtas uzdevumu atrisinājumi

1. Pārveidojot skaitli 1/13 decimāldaļā (t.i., dalot 1 : 13), iegūstam

$$\begin{array}{r} 1 : 13 = 0,0769230 \dots \\ 100 \\ \underline{90} \\ 100 \\ \underline{78} \\ 220 \\ \underline{120} \\ 100 \\ \underline{78} \\ 220 \\ \underline{120} \\ 100 \end{array}$$

Kā redzam, daļa $1/13 = 0,076923$ ir bezgalīga periodiska decimāldaļa ar perioda garumu 6 cipari. Tātad 31. vietā aiz komata atrodas tāds pats cipars kā 1. vietā aiz komata, jo $31 = 6 \times 5 + 1$. Tas ir cipars 0. Ja mēs šo ciparu izvītrojam, tad jauniegūtajā skaitlī 31. cipars aiz komata būs cipars 7 (nākamais, kas seko aiz 0). Tā kā daļai $1/13$ un iegūtajam skaitlim ir 0 veseli un pirmie 30 cipari aiz komata sakrīt, tad lielāks būs tas, kuram lielāks 31. cipars aiz komata. Tā kā $7 > 0$, tad iegūtais skaitlis ir lielāks nekā $1/13$.

2. a) Skat., piem., 1. zīm.
b) To izdarīt nav iespējams. Piramidai ir 4 virsotnes un 6 šķautnes, tātad kopā būtu jāieraksta $4 + 6 = 10$ dažādi cipari.

Tā kā pavisam ir tikai 10 dažādi cipari (0; 1; 2; ...; 9), tad visiem cipariem, arī 0, jābūt izmantotiem tieši vienu reizi. Cipars 0 var tikt ierakstīts tikai kādā no virsotnēm, jo visi cipari ir negatīvi skaitļi, un dažādu ciparu summa var būt tikai pozitīvs skaitlis. Ja kādā virsotnē ir ierakstīts cipars 0, tad uz šķautnes, kuras virs galapunktā uzrakstītais cipars, bet otrā galapunktā — kāds cipars a, uzrakstītajam ciparam jābūt $0 + a = a$. Bet tā būtu nedrīkst, jo visiem uzrakstītajiem cipariem jābūt dažādiem.

3. Veidosim skaitļu virkni atbilstoši uzdevuma nosacījumiem. Pieraksts «101(1), 51» nozīmē, ka skaitlī 51 iegūstam jā skaitļi 101 un 1 vidējo aritmētisko.

0,101, 2001(101), 1051(101), 576(0), 288(0), 144(0), 72(0), 36(0), 18(0), 9(101), 55(101), 78(0), 39(0), 24(0), 12(0), 6(0), 3(55), 29(3), 16(0), 8(0), 4(0), 2(0), 1(2001), 1001.

Kā redzam, visus prasītos skaitļus aprakstītājā veidā iegūt var.

4. Lai pārklātu kvadrātu 10×10 rūtiņas, ir nepieciešamas 24 minētā veida figūriņas (skat., piem., 2. zīm.).

5. Pieņemsim, ka stāvotā šā ūdeni kuģis vienā dienā nobrauc attālumu x, bet pļosts vienā dienā pa upi nopeld attālumu y (tāds ir arī straumes ātrums). Tad kuģis pa straumi (no Eglaines līdz Bērzainei) vienā dienā veic attālumu $x + y = 1/3$ no visa ceļa starp Eglaini un Bērzaini, bet pret straumi vienā dienā kuģis nobrauc attālumu $x - y = 1/5$ no visa ceļa. Atņemot no pirmās vienādojuma otro, iegūstam:

$$\begin{aligned} x + y - (x - y) &= 1/3 - 1/5 \\ 2y &= 2/15 \text{ jeb } y = 1/15. \end{aligned}$$

Tas nozīmē, ka pļosts vienā dienā nobrauc $1/15$ no attāluma starp Eglaini un Bērzaini, tātad pavisam pļosts ceļā pavadīs 15 diennaktis.

Veneranda Sprīnģe, Rudzātu vidusskolas skolotāja

